

Indenrigsministeren: Efter Hans Majestæts Befaling skal jeg tillade mig at forelægge det Udkast til Lov, hvorved Rentesfoden i visse Tilfælde frigøres, og Straffen for Uager m. v. forandres. Det er det samme Lovudkast, der har været forelagt Folkethinget i forrige Samling, og som allerede har været fremmet i Folkethinget.

Formanden: Med Hensyn til det forelagte Udkast skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at det med Motiver findes trykt i Anhanget til Rigsdagstidenden for denne Session Pag. 31—47. Der er ikke Overskødighed af Exemplarer af selve Udkastet; men til de Herrer, der ikke tidligere have været Medlemmer af Thinget, skal jeg lade omdelte Exemplarer; de øvrige Herrer maa jeg henvise til Rigsdagstidenden.

Man gik derpaa til det følgende Nummer paa Dagsordenen, Indbringelse ved Rigsdagsmændene for Viborg Amts første Valgfreds (Mørgaard) af Forslag til Lov, hvorved § 14 i Loven af 14de April 1852 ophæves.

Mørgaard: Anledningen til, at jeg har tilladt mig at fremkomme med det nævnte Forslag, er ikke alene den, at jeg selv har biligt det dert indeholdte Princip, og tillige, da Loven blev behandlet, har holdt paa det, men jeg har endvidere været tilfjyndet til at indbringe et saadant Forslag af flere Tiendecommissions-Medlemmer, ligesom jeg ogsaa, før jeg har tilladt mig at indbringe Forslaget for det høitærede Thing, har confereret med de Mænd her i Kjøbenhavn, der staae denne Sag nærmest, og disse have ikke alene erklæret sig fuldkommen enige i Forslagets Hensigtsmæssighed, men de have endog meget ønsket, at det maatte blive fremmet, og endvidere nærer jeg ogsaa det Haab, at den høitærede Indenrigsminister heller ikke vil modsætte sig Forslagets Fremme.

Seer man nu hen til § 14 i Loven af 14de April 1852, da bestemmer denne, at Vederlagene

for de Korntiender, der eies af vedkommende Ødere, altid blive at fastsætte ved Amtstændecommissionernes Kjendelse, uden at Paastand eller Tilbud bliver at fremsætte, og at Omkostningerne derved blive at udrede med deres fulde Beløb af Statskassen. Efter denne Paragraph er det altsaa klart, at Commissionen skal fastsætte disse Tiender ved Kjendelser, og naar altsaa disse Kjendelser skulle være begrundede paa de virkelige Forhold, saa ere jo Tiendecommissionerne nødsagede til at undersøge og bonitere Jorderne. Vil man derimod forstaae Loven saaledes, at Ordet "Kjendelse" bliver at betragte som et slikt overfladisk Skjøn, ja saa bliver Sagen en ganske anden, men saa meget er idetmindste mig bekendt, at nogle Commissioner ikke forstaae Loven af 14de April 1852 saaledes, ligesom jeg heller ikke troer, at slikt overfladisk Kjendelse have nogen Hemmel i Loven af 14de April eller i vor nuværende Lovgivning. Men naar nu Commissionen skal til at bonitere Jorderne for at ansætte disse Tiender, som eies af Øderne selv, saa er det klart, at den Tidsfrist, som er bestemt i Loven af 14de April, nemlig til Udløbet af 1856, langtfra er tilstrækkelig, og Staten vil som Følge deraf faae meget betydelige Udgifter, uden at jeg troer noget Menneffe vinder Noget derved. Det er nemlig Grunden, hvorfor jeg har tilladt mig at fremkomme med dette Lovforslag. Men da jeg for Tiden ikke er berettiget til at oplæse det, skal jeg blot tillade mig kortelig at fremhæve dets Hovedtraf. Det gaaer nemlig ud paa, at hvor en af de 3 Tiender, som eies af Øderne selv, er fastsat paa Lovbæalet Maade, blive de to andre at fastsætte med et lige Beløb, og hvor to Tiender ere fastsatte, der bliver den tilbageblivende at fastsætte lige med den, som sidst er fastsat, og hvor to Tiender ere fastsatte til een og samme Tid, men til forskjelligt Beløb, der bliver det høieste af disse Beløb at tage tilfulde, og hvor ingen Tiende er fastsat, der blive Vederlagene at fastsætte ved Amtstændecommissionen, uden at Paastand eller Tilbud bliver at fremsætte, og Omkostningerne blive ligesom tidligere at udrede af Statskassen. Jeg har ved at affatte mit For-